

3R ESO · GEOGRAFIA · NIVELL BÀSIC

La població

Dossier amb les 3 fitxes de nivell Bàsic d'aquesta unitat.

Sumari

1. 01 A · Llegir el món demogràficament — Bàsic Bàsic
 2. 02 B · Estructures i envelliment — Bàsic Bàsic
 3. 03 C · Catalunya i el repte demogràfic — Bàsic Bàsic
-

A · Llegir el món demogràficament — Bàsic

BÀSIC

Aquesta fitxa combina càlcul de densitats, lectura d'indicadors i comprensió del creixement mundial. Fes-la amb la unitat al davant i pots consultar Idescat i el Banc Mundial.

Activitat 1. Calcula i compara densitats

Aquí tens dades reals 2023:

País	Habitants	Superfície (km ²)	Densitat (hab./km ²)
Bangla Desh	171.000.000	148.460	
Catalunya	7.900.000	32.108	
Estats Units	336.000.000	9.834.000	
Mongòlia	3.400.000	1.564.000	

Calcula la densitat de cada país, classifica-les (alta >100, mitjana 50-100, baixa 10-50, molt baixa <10) i respon: per què Mongòlia és tan poc poblada? Per què Bangla Desh tan densa?

Activitat 2. Llegir indicadors demogràfics

Aquí tens dades reals (2023):

País	Habitants	Naixements	Defuncions
Catalunya	7.900.000	54.000	71.000
França	67.970.000	678.000	637.000
Níger	27.200.000	1.187.000	200.000

Calcula per a cada país:

1. La **taxa bruta de natalitat (TBN)** i de **mortalitat (TBM)**.

2. El **creixement natural absolut** (naixements ? defuncions).
3. Quin país creix més per si sol? Quin perd habitants? Per què Níger té un comportament tan diferent?

Activitat 3. Per què creix la població al món

Mira aquesta evolució:

Any	Habitants (mundial)
1700	600 milions
1900	1.600 milions
1950	2.500 milions
2000	6.100 milions
2025	~8.100 milions

1. Quants segles van caldre per passar de 600 a 1.600 milions? I de 1.600 a 8.100?
2. Què va passar al món per accelerar el creixement després del 1750? Anomena **dues causes**.
3. Per què Itàlia avui té creixement vegetatiu negatiu, mentre Níger creix al 2,5% anual?

Què s'avalua

- Apliques la fórmula de densitat i classifiques els valors.

- Calcules TBN, TBM i creixement natural a partir de dades reals.
- Connectes la **transició demogràfica** amb causes històriques (Revolució Industrial, medicina).
- Distingeixes països en diferents fases del creixement.

B · Estructures i envelliment — Bàsic

BÀSIC

Aquesta fitxa et fa interpretar piràmides i analitzar la situació demogràfica europea amb dades concretes.

Activitat 1. Llegir la piràmide de Catalunya

Imagina la piràmide de Catalunya 2024 (la que has vist a la unitat):

- La **base** (0-14 anys) és més estreta que el tronc.
- El **tronc** més ample és el dels 50-59 anys (la generació del baby boom dels 70).
- El **cim** és ample: hi ha molta gent de més de 65 anys, sobretot dones.

1. Quin tipus de piràmide és?
2. Per què el grup de 50-59 anys és el més ample? (Pista: pensa quan van néixer.)
3. Per què al cim hi ha més dones que homes?
4. Què passarà d'aquí a 30 anys, quan aquesta generació s'hagi jubilat?

Activitat 2. Cinc estats europeus

Compara aquests cinc estats europeus (2023):

País	Fecunditat	Edat 1r fill	% +65 anys	Esperança de vida
França	1,79	28,9	21,3%	82,9
Hongria	1,52	28,5	20,8%	76,1
Itàlia	1,24	32,2	23,8%	83,6
Suècia	1,52	30,1	20,3%	83,4
Espanya	1,16	32,6	20,1%	83,3

1. Quin país té la fecunditat més alta? Quin la més baixa?

2. Hi ha relació entre **edat al primer fill** i **fecunditat**? Justifica.
3. Tots estan per sota de 2,1. Què passa amb la població si la situació no canvia?

Activitat 3. Polítiques natalistes

Diferents països han provat polítiques diferents:

- **França**: 4% del PIB en ajudes a la família, escoles bressol gratuïtes, permisos parentals llargs.
- **Hongria**: préstecs hipotecaris a parelles joves, exempció d'impostos a mares de 4+ fills.
- **Suècia**: 480 dies de permís parental compartits.
- **Itàlia / Espanya**: ajudes molt menors, escoles bressol cares.

1. Quina d'aquestes polítiques sembla **més efectiva** mirant les xifres?
2. Hongria gasta molt però la fecunditat continua a 1,52. Què pot fallar?
3. Quan tu et jubilis (cap al 2070), quants treballadors hi haurà per cada jubilat? Què pot passar amb les pensions si no canvia res?

Què s'avalua

- Llegeixes una piràmide i n'interpretes el tipus + esdeveniments visibles.
- Compares **països europeus** amb diversos indicadors.
- Avalues l'**efectivitat** de polítiques natalistes amb dades.
- Connectes l'envelliment amb el seu **impacte personal** futur.

C · Catalunya i el repte demogràfic — Bàsic

BÀSIC

Aquesta fitxa connecta l'evolució demogràfica de Catalunya amb la seva història i analitza el repte del despoblament.

Activitat 1. Evolució en un segle i mig

Aquesta és l'evolució de la població de Catalunya:

Any	Habitants (M)	Context
1900	2,0	Catalunya industrial
1940	2,9	Postguerra civil
1975	5,5	Final del franquisme
2000	6,3	Inici de la immigració massiva
2024	~8,0	Present

1. Quina ha estat la dècada de **creixement més fort** en xifres absolutes?
2. Per què entre 1940 i 1975 la població gairebé es va duplicar?
3. Per què a partir del 2000 torna a créixer molt?

Activitat 2. Tres onades migratòries

Catalunya ha rebut tres grans onades migratòries en 100 anys:

Onada	Període	D'on venia la gent?	Quins barris/ciutats van créixer?
Primera			
Segona			
Tercera			

- Proposes **mesures realistes** contra el despoblament.

Professor de socials · v2 · Recull generat el 28 abril 2026 18:38